

بررسی رابطه بین اقلام تعهدی و تصمیمات عملیاتی مدیران در طول چرخه عمر شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

محمد رضا عباس زاده¹ و وحیده جویبان²

چکیده

بررسی رابطه بین اقلام تعهدی و تصمیمات عملیاتی مدیران در طول چرخه عمر آن ها در سال 1390 بر روی 1880 شرکت - سال (235 شرکت در 8 سال) از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران محدود به سالهای 1381 تا 1388 انجام گردید. در این تحقیق از آزمون رگرسیون خطی چند گانه (به روش Backward) استفاده شد که متغیر اقلام تعهدی تعدیل یافته به عنوان متغیر ملاک و متغیرهای عملکرد شرکت به عنوان متغیرهای پیش بین وارد معادله شدند. در ادامه رگرسیون کل اقلام تعهدی تعدیل یافته در نرم افزار spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. از میان متغیرهای عملکرد (مخارج سرمایه ای، تغییر در درآمد، جریان نقدی حاصل از عملیات و جریان نقدی تامین مالی، سن شرکت و بهای تمام شده کالای فروش رفته) متغیر سن شرکت در هیچ یک از مراحل چرخه عمر شرکت رابطه معناداری با اقلام تعهدی نداشته و سایر متغیرها (مخارج سرمایه ای، تغییر در درآمد، بهای تمام شده کالای فروش رفته، جریان نقدی حاصل از عملیات و جریان نقدی تامین مالی) رابطه معناداری با اقلام تعهدی دارند.

واژه های کلیدی: اقلام تعهدی، متغیرهای عملکرد، چرخه عمر شرکت، رشد کند، رشد سریع، بالغ، رو

به افول، افول کرده

¹عباس زاده، محمد رضا. استادیار دانشگاه فردوسی مشهد
²جویبان، وحیده. کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بروجرد، باشگاه پژوهشگران جوان، بروجرد، ایران. jouban_88@yahoo.com

مقدمه

از آنجایی که رویدادها و پیامدهای آینده غیر قطعیت و اطمینان کاملی نسبت به آنها وجود ندارد تصمیمات در شرایط عدم اطمینان اتخاذ می‌شوند و براین اساس لازمه تصمیم‌گیری برخوردار از اطلاعات، دانش و آگاهی است تا هدف تصمیم‌گیرنده تأمین و به نتیجه مطلوب خود دست یابد و در نهایت باعث کاهش عدم اطمینان شود. یک نوع از این تصمیمات که در شرایط عدم اطمینان صورت می‌گیرد تصمیمات مدیران شرکت‌ها است که آنها نیز بر پایه اطلاعاتی از دوره‌های قبلی و استدلال‌های مالی قادر به تصمیم‌گیری جهت هدایت هوشمندانه شرکت می‌باشند لذا از این رو افراد جهت تصمیم‌گیری نیاز به اطلاعات مالی دارند. یکی از این منابع اطلاعاتی، اطلاعات حسابداریست از طرف دیگر یک بنگاه اقتصادی متأثر از روشهای متنوع حسابداری و برآوردهای حسابداری، دارای قضاوت‌های گوناگون و تصمیمات مختلف است.

آنتونی و رامش¹ (1992) یک الگوی خاص از فروش شرکت، سود خالص، جریان وجه نقد حاصل از فعالیتهای عملیاتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی در چرخه عمر شرکت را فرض نمودند و آن را در تحقیقاتشان دخالت دادند. آنها سالهای عمر شرکت را به سه مرحله تقسیم نمودند (رشد، بلوغ، رکود) و آن را مبنایی در خصوص اندازه‌گیری‌های شرکت در پرداخت سود سهام، مخارج سرمایه‌ای، رشد فروش و سن شرکت قرار دادند. به طور خاص، آنتونی و رامش (1992) فرض کردند که پیشرفت یک شرکت از مرحله رشد به مرحله کاهش و نزول بوسیله افزایش پرداخت سود سهام، کاهش رشد فروش، کاهش مخارج سرمایه‌ای و افزایش سن شرکت شناخته می‌شود.

مطالعات تجربی قبلی در مورد ویژگیهای اقلام تعهدی به طور ضمنی فرض کردند که تصمیمات عملیاتی شرکت و ویژگیهای اقلام تعهدی حاصل در طول عمر شرکت تغییر نمی‌کند. میشل لیو² (2006) استدلال می‌کند که تصمیمات عملیاتی مدیران در شرکت‌های در حال رشد متفاوت از شرکت‌هایی است که

¹ Anthony & Ramesh
² Michelle m.liu

در مرحله بلوغ یا افول هستند. این امر منجر به تفاوت ویژگی های ارقام تعهدی این شرکت ها می شود. وی یک معیار اندازه گیری برای مرحله عمر شرکت ارائه کرد تا نشان دهد که با تغییر در محیط عملیاتی شرکت، ارقام تعهدی نیز دستخوش تغییر می شود. این نتیجه برای آن دسته از تحقیقات آتی که تفاوت در ویژگی های ارقام تعهدی را به عنوان معیاری برای بررسی کیفیت ارقام تعهدی شرکت مورد استفاده قرار می دهند، حائز اهمیت است.

یافته های تحقیق لیو با این نکته سازگار است که نوسان ارقام تعهدی ناشی از تصمیمات عملیاتی مدیران در چرخه های متوالی عمر شرکت ها را می توان از نوسان ارقام تعهدی ناشی از تفاوت در کیفیت تصمیمات حسابداری مدیران متمایز ساخت بطوری که مدیران انگیزه دارند که در دوره های رشد سود را افزایش و نوسان ارقام تعهدی در طول چرخه های متوالی عمر شرکت را کاهش دهند. با این استدلال پیش بینی می شود که ارقام تعهدی غیر نرمال برای شرکت های در حال رشد، بالغ و رو به افول به ترتیب مثبت، منفی و سپس مثبت باشد. یعنی به شکل V در آید. در حقیقت ارقام تعهدی غیر نرمال در حد وسط می باشند یعنی مثبت برای شرکت های در حال رشد و منفی برای شرکت های رو به افول.

مدل های برآورد ارقام تعهدی، ارقام تعهدی را به عنوان تابعی از متغیرهای عملکردی شرکت، مشخص می نمایند از جمله جریان نقدی و تغییر درآمد (جونز،¹ 1991؛ دیچو، کوثری،² و واتز،³ 1998؛ دجو و دیچو،⁴ 2002؛ مک نیچلز،⁵ 2002، و بال و شیواکومار،⁶ 2005).

کریمی و عمرانی (1388) تحقیقی در خصوص تأثیر چرخه عمر شرکت و محافظه کاری بر ارزش شرکت انجام داده، که در این تحقیق مراحل چرخه عمر شرکت ها به سه دسته رشد، بلوغ و افول تقسیم بندی شده است. آن ها نتیجه گرفتند که سرمایه گذاران اهمیت بیشتری به خالص دارایی های عملیاتی و سود عملیاتی غیر عادی شرکت های در مرحله رشد نسبت به شرکت های مراحل بلوغ و افول می دهند.

لیو ترکیب رتبه ها را برای همه شش ارقام مخارج سرمایه ای، سن شرکت، تغییرات در درآمد، بهای تمام شده کالای فروش رفته و جریان وجه نقد حاصل از عملیات و تأمین مالی را به یک متغیر مرکب از چرخه عمر از 1-100 در داخل هر گروه صنعتی اختصاص داد. مشاهدات سالیانه شرکت با رتبه های

¹ Jones

² Kothari

³ Watts

⁴ Dechow, P., Dichev

⁵ McNichols

⁶ Ball, R., Shivakumar

1- 20، 21- 40، 41- 60، 61- 80، 81- 100، به مراحل رشد سریع، رشد کند، بلوغ، رو به افول و افول کرده اختصاص داد.

مواد و روشها

قلمرو زمانی این تحقیق، محدود به سالهای 1381 تا 1388 است. چارچوب مکانی تحقیق، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. جامعه آماری مورد استفاده، شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران هستند که شرایط زیر را دارا می باشند:

- 1) شرکت‌های دوره تغییر سال مالی نداده باشند.
- 2) شرکت‌ها قبل از سال 80 در بورس پذیرفته شده باشند.
- 3) اطلاعات مورد نیاز از سوی شرکت‌ها به صورت عمومی منتشر شده باشد.
- 4) اطلاعات لازم برای محاسبه متغیرها برای تمامی سالها در اختیار باشد.
- 5) توقف فعالیت نداشته باشند.

نمونه آماری به روش غربال گری سیستماتیک و مشتمل بر 1880 شرکت - سال (235 شرکت در 8 سال) است.

در این پژوهش از نرم افزارهای Excel و Spss استفاده شده است. اطلاعات اولیه وارد نرم افزار Excel شده و برخی محاسبات و کنترل های اولیه از طریق این نرم افزار انجام می شود. سپس یک سری آمارهای توصیفی برای بررسی توزیع فراوانی مشاهدات و کسب یک دیدگاه کلی در مورد متغیرهای تحقیق و در نهایت برای آزمون فرضیات این تحقیق و برازش معادله های مدل به داده ها، از نرم افزار آماری Spss استفاده می گردد.

نتایج بحث:

با توجه اینکه میانگین ارقام تعهدی از رقم کمی برخوردار بود لذا آنها را در 1.000.000 ضرب کردیم:

$$yy = y \times 1.000.000$$

ارقام تعهدی نرمال شده = yy

وارون ارقام تعهدی نرمال شده = yy₁

$$yy_1 = \frac{1}{(y \times 1.000.000) + 5}$$

فرضیات تحقیق به شرح زیر است:

(H₁): بین اقلام تعهدی و متغیرهای عملکرد شرکت در طول چرخه های متوالی عمر شرکت رابطه معناداری وجود دارد.

به منظور بررسی فرضیات تحقیق از آزمون رگرسیون خطی چند گانه (به روش Backward) استفاده شد که متغیر اقلام تعهدی تعدیل شده به عنوان متغیر ملاک و متغیرهای عملکرد شرکت به عنوان متغیرهای پیش بین وارد معادله شدند.

با توجه به پنج نوع چرخه مختلف عمر، این فرضیه به پنج زیر فرضیه تقسیم می شود.

فرضیه H_{1a}: بین اقلام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های بالغ رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول شماره 1: رابطه بین اقلام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های بالغ

گام	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	انحراف استاندارد
گام 1	0/81	0/65	0/65	0/01
گام 2	0/81	0/65	0/65	0/01
گام 3	0/81	0/65	0/65	0/01

در قدم اول همه متغیرها به طور همزمان وارد معادله شدند که با توجه به جدول فوق این متغیرها می توانند حدود 65% اقلام تعهدی تعدیل شده را تبیین کنند.

در قدم دوم متغیر سن شرکت ($p=0/90$) و در قدم سوم متغیر بهای تمام شده کالای فروش رفته ($p=0/28$) به دلیل معنی دار نبودن با متغیر اقلام تعهدی از معادله خارج گردیدند و بین سایر متغیرهای عملکرد شرکت با اقلام تعهدی تعدیل شده در شرکت های بالغ رابطه معنی داری وجود داشت به همین دلیل در معادله باقی ماندند.

جدول شماره 2: ضرایب اقلام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های بالغ

VIF	Tolerance	سطح معنی داری	مقدار T	ضریب غیر استاندارد		متغیر
				ضریب استاندارد	مقدار B	
		$p<0/001$	870/94		0/20	ثابت
1/01	0/99	$p<0/001$	-8/29	-0/20	-0/003	مخارج سرمایه ای

1/00	0/99	p=0/001	-3/27	-0/08	0/00	0/00	تغییر در درآمد
1/15	0/87	p<0/001	-24/97	-0/63	0/001	-0/03	جریان نقدی حاصل از عملیات
1/15	0/87	p<0/001	-29/28	-0/74	0/001	-0/04	جریان نقدی تأمین مالی

بر اساس جدول فوق بین اقلام تعهدی تعدیل یافته و متغیر تصمیمات عملیاتی مدیران در شرکت های بالغ رابطه معنا داری وجود دارد که در این رابطه بر اساس داده های ستون B (ضریب غیر استاندارد) می توان به پیش بینی اقلام تعهدی به شرح زیر رسید:

$$=0/2 = (0/04 * \text{جریان نقدی تأمین مالی}) - (0/03 * \text{جریان نقد حاصل از عملیات}) - (0/001 * \text{تغییر در درآمد}) - (0/003 * \text{مخارج سرمایه ای}) - 0/2$$

اقلام تعهدی پیش بینی شده

همچنین بر اساس مقدار β می توان گفت صرف نظر از علامت مثبت یا منفی، هر یک از متغیرها که رقم آن در ستون β بزرگتر است تأثیر بیشتری بر اقلام تعهدی پیش بینی شده دارد.

چون $VIF < 10$ لذا بیانگر این مطلب است که متغیرهای باقیمانده از متغیر تصمیمات عملیاتی مدیران به همدیگر وابسته نیستند.

فرضیه H_{1b}: بین اقلام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های رو به افول رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول شماره 3: رابطه بین اقلام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های رو به افول

گام	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	انحراف استاندارد
گام 1	0/99	0/98	0/97	0/01
گام 2	0/99	0/98	0/97	0/01
گام 3	0/99	0/98	0/97	0/01

¹ این رقم اگر چه در این ستون صفر درج شده، لیکن به دلیل کوچک بودن آن (0.00013) صفر درج شده است.

در قدم اول همه متغیرها به طور همزمان وارد معادله شدند که با توجه به جدول فوق این متغیرها می توانند حدود 97% ارقام تعهدی تعدیل شده را تبیین کنند.

در قدم دوم متغیر سن شرکت ($p=0/87$) و در قدم سوم جریان نقدی حاصل از عملیات ($p=0/49$) به دلیل معنی دار نبودن با متغیر ارقام تعهدی از معادله خارج گردیدند و بین سایر متغیرهای عملکرد شرکت با ارقام تعهدی تعدیل شده در شرکت های رو به افول رابطه معنی داری وجود داشت به همین دلیل در معادله باقی ماندند. همچنین میزان آماره دوربین واتسن $1/661$ می باشد که نشان دهنده میزان مستقل بودن خطاها است.

جدول شماره 4: ضرایب ارقام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های رو به افول

VIF	Tolerance	سطح معنی داری	مقدار T	ضریب استاندارد		متغیر	
				مقدار β	مقدار B		
		$p<0/001$	312/66		0/001	0/20	ثابت
4/61	0/22	$p<0/001$	-6/02	-0/55	0/01	-0/06	مخارج سرمایه ای
3/96	0/25	$p=0/002$	3/93	0/34	0/00	0/001	تغییر در درآمد
1/16	0/86	$p<0/001$	-8/90	-0/41	0/001	-0/01	بهای تمام شده کالای فروش رفته
1/71	0/59	$p<0/001$	-11/91	-0/67	0/003	-0/03	جریان نقدی تامین مالی

بر اساس جدول فوق بین ارقام تعهدی تعدیل یافته و متغیر تصمیمات عملیاتی مدیران در شرکت های رو به افول رابطه معنا داری وجود دارد که در این رابطه بر اساس داده های ستون B (ضریب غیر استاندارد) می توان به پیش بینی ارقام تعهدی به شرح زیر رسید:

(0/03* جریان نقدی تامین مالی) - (0/01* جریان نقد حاصل از عملیات) - (0/001* تغییر در درآمد) - (0/006* مخارج سرمایه ای) - (0/2 = ارقام تعهدی پیش بینی شده

هم چنین بر اساس مقدار β می توان گفت صرف نظر از علامت مثبت یا منفی، هر یک از متغیرها که رقم آن در ستون β بزرگتر است تأثیر بیشتری بر ارقام تعهدی پیش بینی شده دارد.

چون $VIF < 10$ لذا بیانگر این مطلب است که متغیرهای باقیمانده از متغیر تصمیمات عملیاتی مدیران به همدیگر وابسته نیستند.

فرضیه H_{1c} : بین اقلام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد کند رابطه معناداری وجود دارد.

جدول شماره 5: رابطه بین اقلام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد کند

گام	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	انحراف استاندارد
گام 1	0/85	0/73	0/73	0/01
گام 2	0/85	0/73	0/73	0/01
گام 3	0/85	0/73	0/73	0/01

در قدم اول همه متغیرها به طور همزمان وارد معادله شدند که با توجه به جدول فوق این متغیرها می توانند حدود 73% اقلام تعهدی تعدیل شده را تبیین کنند.

در قدم دوم متغیر سن شرکت ($p=0/69$) و در قدم سوم متغیر بهای تمام شده کالای فروش رفته ($p=0/29$) به دلیل معنی دار نبودن با متغیر اقلام تعهدی از معادله خارج گردیدند و بین سایر متغیرهای عملکرد شرکت با اقلام تعهدی تعدیل شده در شرکت های با رشد کند رابطه معناداری وجود داشت به همین دلیل در معادله باقی ماندند. همچنین میزان آماره دوربین واتسن 0/829 می باشد که نشان دهنده میزان مستقل بودن خطاها است.

جدول شماره 6: ضرایب اقلام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد کند

متغیر	ضریب غیر استاندارد	ضریب استاندارد	مقدار T	سطح معنی داری	Tolerance	VIF
-------	--------------------	----------------	---------	---------------	-----------	-----

				مقدار β	اشتباه استاندارد	مقدار B	
		$p < 0/001$	1090/73		0/00	0/20	ثابت
1/01	0/99	$p < 0/001$	-7/94	-0/14	0/00	-0/002	مخارج سرمایه ای
1/02	0/98	$p < 0/001$	-3/65	-0/07	0/00	-0/00010	تغییر در درآمد
1/04	0/96	$p < 0/001$	-26/83	-0/48	0/001	-0/03	جریان نقدی حاصل از عملیات
1/03	0/97	$p < 0/001$	-40/96	-0/74	0/001	-0/04	جریان نقدی تامین مالی

بر اساس جدول فوق بین اقلام تعهدی تعدیل یافته و متغیر تصمیمات عملیاتی مدیران در شرکت های با رشد کند رابطه معناداری وجود دارد که در این رابطه بر اساس داده های ستون B (ضریب غیر استاندارد) می توان به پیش بینی اقلام تعهدی به شرح زیر رسید:

(0/04*جریان نقدی تامین مالی)-(0/03*جریان نقد حاصل از عملیات)-(0/0001*تغییر در درآمد)-(0/002*مخارج سرمایه ای)-0/2= اقلام تعهدی پیش بینی شده

هم چنین بر اساس مقدار β می توان گفت صرف نظر از علامت مثبت یا منفی، هریک از متغیرها که رقم آن در ستون β بزرگتر است تأثیر بیشتری بر اقلام تعهدی پیش بینی شده دارد.

چون $VIF < 10$ لذا بیانگر این مطلب است که متغیرهای باقیمانده از متغیر تصمیمات عملیاتی مدیران به همدیگر وابسته نیستند.

فرضیه H_{1d} : بین اقلام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد سریع رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول شماره 7: رابطه بین اقلام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد سریع

گام	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	انحراف استاندارد
-----	--------------	------------	----------------------	------------------

0/01	0/71	0/72	0/85	گام 1
0/01	0/71	0/72	0/85	گام 2
0/01	0/71	0/72	0/85	گام 3
0/01	0/71	0/71	0/84	گام 4

در قدم اول همه متغیرها به طور همزمان وارد معادله شدند که با توجه به جدول فوق این متغیرها می‌توانند حدود 71% ارقام تعهدی تعدیل شده را تبیین کنند.

در قدم دوم متغیر سن شرکت ($p=0/99$)، در قدم سوم متغیر بهای تمام شده کالای فروش رفته ($p=0/18$) و در قدم چهارم متغیر مخارج سرمایه ای ($p=0/11$) به دلیل معنی دار نبودن با متغیر ارقام تعهدی از معادله خارج گردیدند و بین سایر متغیرهای عملکرد شرکت با ارقام تعهدی تعدیل شده در شرکت های با رشد سریع رابطه معنی داری وجود داشت به همین دلیل در معادله باقی ماندند. همچنین میزان آماره دوربین واتسن $0/333$ می باشد که نشان دهنده میزان مستقل بودن خطاها است.

جدول شماره 8: ضرایب ارقام تعهدی تعدیل شده با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد سریع

VIF	Tolerance	سطح معنی داری	مقدار T	ضریب استاندارد	ضریب غیر استاندارد		متغیر
				مقدار β	اشتباه استاندارد	مقدار B	
		$p<0/001$	430/17		0/00	0/20	ثابت
1/02	0/98	$p=0/05$	-2/01	-0/09	0/00	0/00	تغییر در درآمد
1/01	0/99	$p<0/001$	-10/25	-0/45	0/003	-0/03	جریان نقدی حاصل از عملیات
1/02	0/98	$p<0/001$	-16/27	-0/72	0/002	-0/04	جریان نقدی تامین مالی

بر اساس جدول فوق بین اقلام تعهدی تعدیل یافته و متغیر تصمیمات عملیاتی مدیران در شرکت های با رشد سریع رابطه معناداری وجود دارد که در این رابطه بر اساس داده های ستون B (ضریب غیر استاندارد) می توان به پیش بینی اقلام تعهدی به شرح زیر رسید:

(0/04* جریان نقدی تأمین مالی) - (0/03* جریان نقد حاصل از عملیات) - (0/0001* تغییر در درآمد) - 0/2 = اقلام تعهدی پیش

بینی شده

هم چنین بر اساس مقدار β می توان گفت صرف نظر از علامت مثبت یا منفی، هر یک از متغیرها که رقم آن در ستون β بزرگتر است تأثیر بیشتری بر اقلام تعهدی پیش بینی شده دارد.

چون $VIF < 10$ لذا بیانگر این مطلب است که متغیرهای باقیمانده از متغیر تصمیمات عملیاتی

مدیران به هم دیگر وابسته نیستند.

فرضیه H_{1e} : بین اقلام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های افول کرده

رابطه معنی داری وجود دارد.

با توجه به آنکه تعداد شرکت های افول کرده بسیار کم می باشد لذا تجزیه و تحلیلی روی این

گونه شرکت ها صورت نگرفته است.

نتیجه گیری:

با توجه به وجود تقسیم بندی 5 گونه ای چرخه عمر شرکت ها در این تحقیق میتوان فرضیه اصلی

این تحقیق را به 5 زیر فرضیه دیگر تقسیم کرد که با توجه به حذف شرکت های افول کرده بدلیل پایین بودن فراوانی آنها، لذا این فرضیه به 4 فرضیه زیر قابل تقسیم و رسیدگی می باشد:

فرضیه H_{1a} : بین اقلام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های بالغ رابطه

معناداری وجود دارد.

از شش متغیر، متغیرهای عملکرد شرکت، متغیر سن با $(p=0/90)$ و متغیر بهای تمام شده کالای

فروش رفته با $(p=0/28)$ رابطه معناداری با اقلام تعهدی در شرکت های بالغ ندارند ولی سایر

متغیرها (مخارج سرمایه ای، تغییر در درآمد، جریان نقد حاصل از عملیات، جریان نقد تأمین مالی) رابطه

معناداری با اقلام تعهدی در شرکت های بالغ دارند. ضمناً بیشترین میزان تأثیر بین این چهار متغیر بر اقلام

تعهدی، به شرح زیر می باشد:

جریان نقد تأمین مالی با $(\beta=0/74)$ بیشترین میزان تأثیر و جریان نقد حاصل از عملیات با

$(\beta=0/63)$ و مخارج سرمایه ای با $(\beta=0/2)$ و تغییر در درآمد با $(\beta=0/08)$ در رتبه های بعد تأثیر بر روی

اقلام تعهدی قرار دارند.

فرضیه H_{1b}: بین ارقام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های رو به افول**رابطه معناداری وجود دارد.**

از شش متغیر، متغیرهای عملکرد شرکت، متغیر سن با ($p=0/87$) و متغیر جریان نقد حاصل از عملیات ($p=0/49$) رابطه معناداری با ارقام تعهدی در شرکت های رو به افول ندارند ولی سایر متغیرها (مخارج سرمایه ای، تغییر در درآمد، بهای تمام شده کالای فروش رفته، جریان نقد تأمین مالی) رابطه معناداری با ارقام تعهدی در شرکت های رو به افول دارند. ضمناً بیشترین میزان تأثیر بین این چهار متغیر بر ارقام تعهدی، به شرح زیر می باشد:

جریان نقد تأمین مالی با ($\beta=0/647$) بیشترین میزان تأثیر و مخارج سرمایه ای با ($\beta=0/55$) و بهای تمام شده کالای فروش رفته با ($\beta=0/41$) و تغییر در درآمد با ($\beta=0/34$) در رتبه های بعد تأثیر بر روی ارقام تعهدی در شرکت های رو به افول قرار دارند.

فرضیه H_{1c}: بین ارقام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد کند**رابطه معناداری وجود دارد.**

از شش متغیر، متغیرهای عملکرد شرکت، متغیر سن با ($p=0/69$) و متغیر بهای تمام شده کالای فروش رفته با ($p=0/29$) رابطه معناداری با ارقام تعهدی در شرکت های با رشد کند ندارند ولی سایر متغیرها (مخارج سرمایه ای، تغییر در درآمد، جریان نقد حاصل از عملیات، جریان نقد تأمین مالی) رابطه معناداری با ارقام تعهدی در شرکت های با رشد کند دارند. ضمناً بیشترین میزان تأثیر بین این چهار متغیر بر ارقام تعهدی، به شرح زیر می باشد:

جریان نقد تأمین مالی با ($\beta=0/74$) بیشترین میزان تأثیر و جریان نقد حاصل از عملیات با ($\beta=0/48$) و مخارج سرمایه ای با ($\beta=0/14$) و تغییر در درآمد با ($\beta=0/07$) در رتبه های بعد تأثیر بر روی ارقام تعهدی در شرکت های با رشد کند قرار دارند.

فرضیه H_{1d}: بین ارقام تعهدی با متغیرهای عملکرد در شرکت های با رشد سریع**رابطه معناداری وجود دارد.**

از شش متغیر، متغیرهای عملکرد شرکت، متغیر سن با ($p=0/99$) و متغیر بهای تمام شده کالای فروش رفته ($p=0/18$) و متغیر مخارج سرمایه ای با ($p=0/11$) رابطه معناداری با ارقام تعهدی در شرکت های با رشد سریع ندارند ولی سایر متغیرها (تغییر در درآمد، جریان نقد حاصل از عملیات، جریان نقد تأمین

مالی) رابطه معناداری با اقلام تعهدی در شرکت های با رشد سریع دارند. ضمناً بیشترین میزان تأثیر بین این سه متغیر بر اقلام تعهدی، به شرح زیر می باشد:

جریان نقد تامین مالی با $(\beta=0/74)$ بیشترین میزان تأثیر و جریان نقد حاصل از عملیات با $(\beta=0/45)$ و تغییر در درآمد با $(\beta=0/09)$ در رتبه های بعد تأثیر بر روی اقلام تعهدی در شرکت های با رشد سریع قرار دارند.

منابع:

- 1- کرمی، غلامرضا و حامد عمرانی (1389). "تأثیر چرخه عمر شرکت بر میزان مربوط بودن معیارهای ریسک عملکرد". پژوهشهای حسابداری مالی، شماره 5، 49-64
- 2- مشایخی، بیتا، محمد آبادی، مهدی و رضا حصارزاده (1388). "تأثیر محافظه کاری حسابداری بر پایداری و توزیع سود". بررسی های حسابداری و حسابرسی، سال 16، 124: 107-56
- 3- تهرانی، رضا (1384). مدیریت مالی، چاپ اول، انتشارات نگاه دانش، تهران
- 4- Anthony, J., Ramesh, K., 1992. **Association between accounting performance measures and stock prices: a test of the life cycle hypothesis.** Journal of Accounting and Economics 15, 203-227.
- 5- Ball, R., Shivakumar, L., 2005. **The role of accruals in asymmetrically timely gain and loss recognition.** Working Paper, University of Chicago and London Business School.
- 6- Dechow, P., Dichev, I., 2002. **The quality of accruals and earnings: the role of accrual estimation errors.** The Accounting Review 77, 35-59.
- 7- Dechow, P., Kothari, S.P., Watts, R., 1998. **The relation between earnings and cash flow.** Journal of Accounting and Economics 25, 133-168.
- 8- Jones, J. 1991. "Earnings management during import relief investigations." Journal of Accounting Research 29(2): pp. 193-228.
- 9- McNichols, M., 2002. **Discussion of the quality of accruals and earnings: the role of accrual estimation errors.** The Accounting Review 77, 61-69.
- 10- Michelle M. Liu. 2006. "Accruals and Managerial Operating Decisions Over the Firm Life Cycle." financial Analysts Journal (sep): pp.6-11

A Study of Relationship between Accruals and Managerial Operating Decisions over Firm Life Cycle among Listed Firms in Tehran Stock Exchange

Abstract

The link between accruals and managerial operating decisions over firms' life cycles was examined in 1,880 firm-year (235 firms in 8 years) in 2011 among the firms listed in Tehran Stock Exchange (TSE) for the period 2002 to 2009 using backward multiple linear regression (BMLR) on modified accruals as criterion variable and performance as predictor. SPSS was used to analyze the regression of total modified accruals. Among the performance variables (capital expenditure, cash flow from operating activities (CFO) and cash flow from financing activities (CFF), firm age, and cost of goods sold (CGS)), firm age and CGS were not significantly related to accruals in any stage of firm's life cycle while a significant relationship was found between the rest of the variables (capital expenditures, variation in revenue, CFO, and CFF) and accruals.

Keywords: Accruals; Performance Variables; Firm Life Cycle; Startup (Fast Growth); Consolidation (Slow Growth); Mature; Declining; Declined

